

Feynman Hesabı

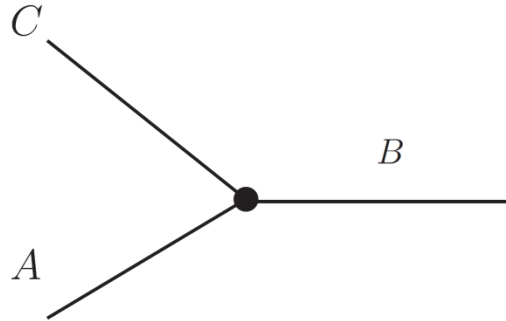

□ ABC Teori:

- Üç tane, spinsiz ve anti-parçacığı kendisine eşit olan parçacık:
A, B, C

Kütleleri: m_A, m_B, m_C

Model için temel köşe

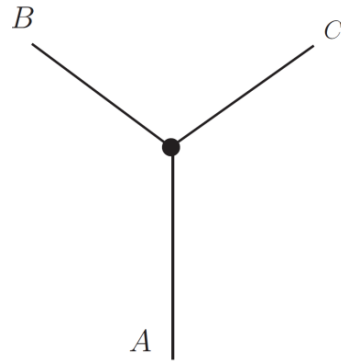

- Eğer A'nın kütlesi, B ve C'nin kütlelerinin toplamından fazla ise A, B ve C'ye bozunabilir.

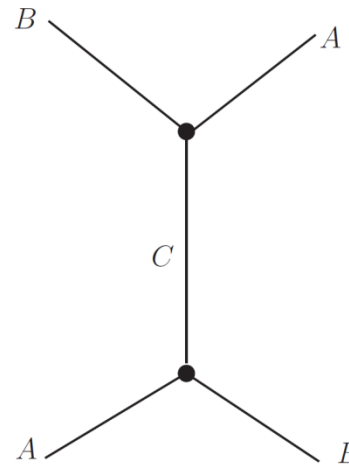
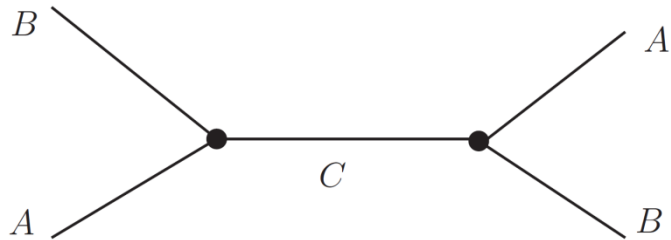
Feynman Hesabı

$$A \rightarrow B + C$$

- $A + B \rightarrow A + B$

Feynman Hesabı

- *ABC Teori için Feynman Kuralları:*

- Proses giren ve prosesden çıkan parçacıklara ait dörtlü momentumlar yazılır

Dış parçacıklar için: $p_1, p_2, p_3, \dots$ (Dış momentum)

İç parçacıklar için: $q_1, q_2, q_3, \dots$ (İç momentum)

- Herbir etkileşme köşesi için bir çarpan yazılır,

$$-ig$$

- Herbir iç çizgi (propagatör) için bir çarpan yazılır,

$$\frac{i}{q^2 - m^2 c^2}$$

Feynman Hesabı

- Herbir etkileşme köşesinde enerji ve momentumun korunumunu garanti eden delta fonksiyonu yazılır,

$$(2\pi)^4 \delta^4(k_1 + k_2 + k_3)$$

- Köşe faktörleri, propagatörler, delta fonksiyonları birarada yazılarak genlik kurulur,

M

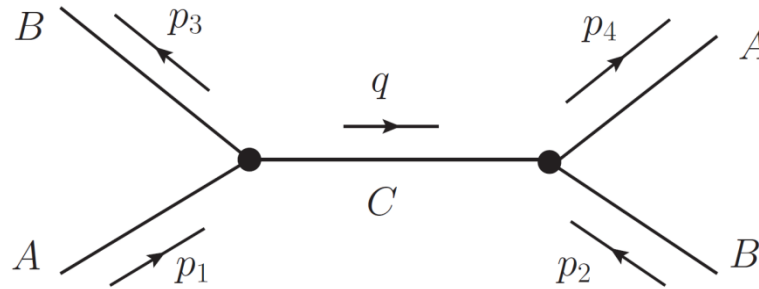
- İç momentümler üzerinden integral alınır,

$$\frac{d^4 q_j}{(2\pi)^4}$$

- Prosesin tümüne ait $(2\pi)^4 \delta^4(k_1 + k_2 + k_3)$ delta fonksiyonunu silinir, geriye kalan,

$$-iM$$

Feynman Hesabı

- Örnek: A'nın bozunumu ($A \rightarrow B + C$)

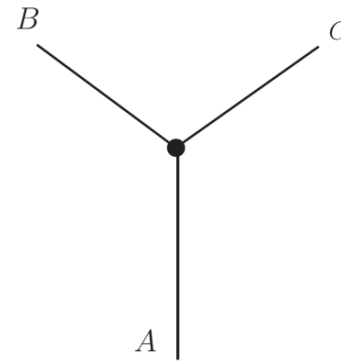
$$-ig(2\pi)^4 \delta^4(p_1 - p_2 - p_3)$$

$$-ig = -iM$$

$$\Rightarrow M = g$$

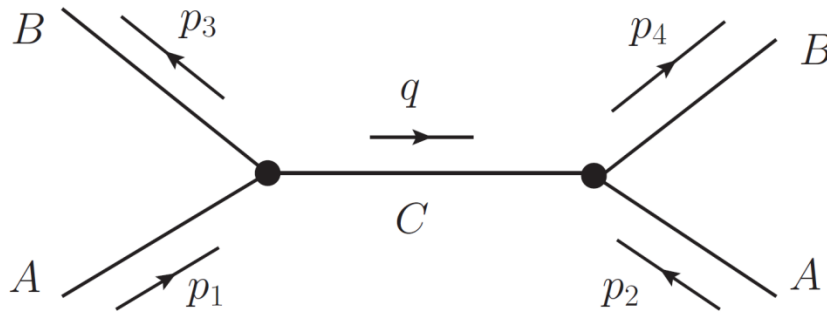
Bozunum oranı $\Gamma = \frac{|\vec{p}| g^2}{8\pi m_A^2}$

A'nın ömrü ise: $\tau = \frac{8\pi m_A^2}{|\vec{p}| g^2}$

Feynman Hesabı

- Örnek: Saçılma süreci: $(A + A \rightarrow B + B)$

$$[-ig][(2\pi)^4 \delta^4(p_1 - p_3 - q)] \left[\frac{i}{q^2 - m^2 c^2} \right]$$
$$\times [-ig][(2\pi)^4 \delta^4(q + p_2 - p_4)] \left[\frac{d^4 q}{(2\pi)^4} \right]$$

Feynman Hesabı

$$-ig^2(2\pi)^4 \delta^4(p_1 + p_2 - p_3 - p_4) \frac{1}{(p_4 - p_2)^2 - m^2 c^2}$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} f(x) \delta(x-a) dx$$

$$-ig^2 \frac{1}{(p_4 - p_2)^2 - m^2 c^2} = -iM_1$$

$$\Rightarrow M_1 = \frac{g^2}{(p_4 - p_2)^2 - m^2 c^2}$$

$$M = M_1 + M_2$$

$$M_2 = M_1(p_4 \rightarrow p_3)$$

$$M = \frac{g^2}{(p_4 - p_2)^2 - m^2 c^2} + \frac{g^2}{(p_3 - p_2)^2 - m^2 c^2}$$

$$M = \frac{g^2}{t - m^2 c^2} + \frac{g^2}{u - m^2 c^2}$$